

Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
Nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 130
in 2 D, večstolpni
nad 45 mm višine
po Din 2-30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondelka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo — Uredništvo
telefon št. 2050, upravlništvo št. 2992

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ulici št. 6 — Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevsko št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Žrtve kličejo

(Govor gosp. ravnatelja A. Koritnika na vidovdanski proslavi škofijske gimnazije v St. Vidu nad Ljubljano 28. junija 1930.)

Kaj je Vidov dan? Našim bratom Srbom je bil Vidov dan skozi 500 let spomin na oni nesrečni dan sv. Vida 28. junija 1389, ko je bila velika srbska vojska na Kosovem polju poražena od Turkov, ko so padli najboljši srbski junaki s knezom Lazarjem na čelu in je bilo Kosovo polje napojeno s srbsko krvjo, ko je nad Srbijo zavladal polmesec in je ves srbski narod prišel v strašno turško robstvo. Vsakoletni Vidov dan je bil Srbom dan, ko so se s ponosom in hvaležnim srcem spominjali junakov, ki so žrtvovali svoje življenje v obrambi domovine. Spomin na te junake je ohranil srbski narod, da kljub turškemu robstvu skozi 500 let ni izgubil svoje narodne zavesti. Spomin na te junake, ki ga je narodna pesem izročala iz roda v rod, je navdajal nesrečno rajo z upanjem v boljše bodočnost; od svoje mladine pa, ki je zrla na kosovske junake kot na svoje vzornike, je pričakoval rod za rodom realitve izpod turškega jarma. In rešitev je prišla. Leta 1912. je slavna srbska zmaga nad Turki pri Kumanovem maščevala kosovske junake! Turki so morali zapustiti srbsko ozemlje. To je bil in je Srbom Vidov dan.

Ko smo se leta 1918. tudi Slovenci in Hrvati združili s Srbi v eno jugoslovansko državo, smo prevzeli od Srbov tudi praznovanje Vidovega dne. Kakšen pomen pa naj ima Vidov dan sedaj v novi državi? Kakor vam je znano, se ni porodila nova jugoslovanska država kar čez noč, ni nam padla kakor zrelo jabolko v naročje. Ne, stala je nas vseh, ki smo se združili v to državo, ogromnih žrtv. Srbski narod je moral med svetovno vojno prestati hudo preskušnjo. V kratkem času je zgubil vse pridobljeno ozemlje, izgubil pri umiku čez albanske gore tisoče in tisoče svojih sinov in v zmagovitih bojih na solunski fronti zopet celo vrsto svojih najbojnejših junakov. — Pa tudi naši mali slovenski narod je v teh težkih časih skoro izkervavel, braneč svojo ožjo domovino pred navalom italijanske pohlepnosti. Na Kalvariji, na Doberdobi, na Sv. Gori, na Sv. Gabrijeleu ni koščka zemlje, ki bi ga ne bila okropila kri slovenskih fantov in slovenskih mož. In mi, ki uživamo sadove teh težkih žrtv, tega nadčloveškega trpljenja, mi se vsako leto na Vidov dan s hvaležnostjo spominjamo vseh teh borov, pa tudi vseh onih, ki so od davno prošlih turških dob pa do konca svetovne vojne žrtvovali svoje življenje pri obrambi verskih in domovinskih idealov in nam tako neposredno ali posredno s težkimi napori in žrtvami ustvarili skupno državo kraljevino Jugoslavijo. Med temi tisoči in milijoni so tudi vaši bližnji ali daljni sorodniki, morda celo očetje, bratje, strici. Med temi je tudi onih 22 bivših učencev naše gimnazije, vaših bivših tovarišev, ki so enako kakor vi ljubili svoje mlado življenje, pa so ga vendar žrtvovali, da bi oteli svoje ljudstvo in si pridobili večno ime.

Na te junake naj se vsaj enkrat na leto, na Vidov dan, ozre naša mladina kakor na svoje vzornike in naj si neizbrisno vtisne v spomin opomin, ki jih ji dajejo iz svojih zapuščin, po vsem svetu razkropljenih grobov: »Ljubite svoj dom, kakor smo ga ljubili mi, ki smo v dokaz te ljubezni dali najkrajše, kar smo imeli, svoje lasno mlado življenje. Tudi vas pokliče domovina v svojo službo! Če ne boste imeli v svojih srcih žive ljubezni do nje, bo vse vaše delo mrtvo in brez sadu. Kaj je domovina, vprašujete? To je vaš rojstni dom, so vaši soobčani, so vsi Slovenci, vsi Jugoslavlani, to je vaš prekrasni rojstni kraj, vaša rojstna dežela, vaša prekrasna kraljevina Jugoslavija! In kako jo boste vzljubili, vprašujete? S tem, da jo vedno bolj spoznavate. Česar ne poznate, tega tudi ljubiti ne morete. Spoznavati pa se je učite bodisi iz knjig ali neposredno po lastnem doživljanju. Da, spoznavanje domovine si pridobite v prvi vrsti v šoli pri raznih predmetih: zgodovini, zemljepisu, prirodopisu, slovenščini, srbohrvaščini pa tudi pri drugih predmetih. Naj vam torej tudi ta misel lajša težave učenja: učiti se moram teh predmetov že zato, da bom bolj spoznal svojo domovino, ki sem jo dolžan ljubiti in ki jo bom tem bolj ljubil, čim bolj jo bom spoznal. — Med počitnicami imate pa tudi priliko spoznavati domovino neposredno. Potujte po možnosti, da spoznate krasoto naših gora in brd, rodovitnost našega žitrodnega polja, lepoto naših belih mest in vasi, ljubkost naših rek in potokov, kremenitost in samoniklost naših ljudi... Tako se bo v vaših srcih vedno bolj in bolj vnela ljubezen do domovine in iz te ljubezni se bo rodila trdna volja, da svoje moči postavite v službo domovine.«

Pa še čujem iz grobov drug opomin: »Brez žrtve, brez trpljenja nič velikega ne dosežemo v življenju.« Kaj so vse ti tisoči in tisoči žrtvovani? Imetje, mirno življenje v domači hiši, zdravje, zdrave ude, da celo lastno življenje. Pa te žrtve niso bile zastoj: pridobili so s temi žrtvami za svoje potomce svobodo, pridobili mir in srečo, priborili so nam našo krasno Jugoslavijo. — Tudi vi bi radi nekaj velikega dosegli. Hočete postati nekoč

Italijanska vlada določila pol milijarde za oborožitev

Novo poslabšanje francosko-italijanskih odnošajev

Pariz, 30. jun. d. Spor med Francijo in Italijo, glede katerega se je po razgovoru med italijanskim poslanikom Manzoniem in g. Briandom pa po sledečih izjavah g. Brianda v zunanje-političnem odboru senata zdelo, da se je v zadnjih dneh omilil, se je precej nepričakovano zopet poostiril in sicer zelo.

Dne 28. t. m. se je zbral italijanski ministrski svet na sejo, v kateri je kot prvo točko obravnaval vprašanje narodne obrambe. Na predlog predsednika vlade je ministrski svet sklenil, da doslej diferencirani davek na promet zviša na splošno alikvoto 1.50%. Na ta način se bo dobila od italijanskega davkoplačevalca za leto 1930-31 vsota pol milijarde, ki se bo razdelila na posamezna leta izključno v svrhu ojačenja narodne obrambe. Od te vsote se določi že za tekoče finančno leto 300 milijonov plus izrednega kredita za armado, 100 milijonov za mornarico, 80 milijonov za zrakovplovstvo, 20 milijonov za fašistično milico. Ostanek 205 milijonov se porabi za javna dela.

V tekočem letu se bo torej porabilo za vojaške namene pol milijarde več nego je bilo po proračunu doslej namenjeno. Če prištejemo k temu pred 3 meseci uveden povišek cen tobaka, znaša v 6 mesecih l. l. sklenjen zvišek davščin okoli 1.5 milijarde, kar pomeni za Italijo zelo težko obremenitev.

Ta sklep, ki ga italijansko časopisje opravičuje z baje ogromnimi milijardnimi izrednimi izdatki, ki jih je francoska vlada v tem letu

mimo parlamenta določila za vojaške namene, je francosko javnost tem bolj presenetil, ker je sledil neposredno za oficioznim člankom »Tempsa«, ki je označil bojazen Italije pred vojaškimi izdatki Francije kot popolnoma neutemeljeno. »Temps« je po pravici poudarjal, da bi bila vojna med obema latinskima narodoma absurd. Francija vendar nima v Italiji ničesar iskati, dočim ima Italija pretenzije, ki direktno zadevajo francoske interese. Francija je med tem, ko je Mussolini razburjal svet s skrajno izzivajočimi govori, napenjala vse sile, da se svet razoroži, da se zagotovi mir in da se evropske države združijo. »Mirovna politika Francije«, je izjavil »Temps«, je tako odkritosrčna, jasna in evidentna, da noben zloben manever ne bo mogel vvesti v zmoto internacionalnega mnenja.

Zopetno poslabšanje francosko-italijanskih odnošajev je tem bolj obžalovati, ker je znano, da so se pretekli teden med Parizom in Rimom vršili ponprparlerji, ki bi bili mogli, kakor je Briand v senatnem odseku namignil, v par mesecih vesti do pravih pogajanj. Merodajni francoski politični krogi se v svoji dobri volji za sporazum tudi niso dali motiti po jako provokantnem članku Arnalda Mussolinija v »Popolo d'Italia« in so nanj odgovorili samo po »Tempsu« na skrajno miroljuben način.

Zato je umevno, da bo odgovor, ki ga je na to lepo gesto g. Mussolini dal s sklepom

ministrske seje od pretekle sobote, možnost pogajanj zopet za precej časa odgodil, če jih sploh ne bo onemogočil. Nerazpoloženje je tem večje, ker fašistični tisk v zvezi s tem sklepom zopet ponavlja insinuacije, da Francija oborožuje proti Italiji svoje zaveznike.

Na vsak način velja v Parizu kot aksiom: »Mi smo pripravljeni se pogajati, nikakor pa se ne bomo razgovarjali, dokler se bodo izrecale proti nam grožnje in se bo skušalo na nas pritiskati s kakršnimikoli sredstvi, ki naj nas uplašijo ali omehčajo. Tudi v diplomatski borbi mora veljati fair play.«

Italofilski »Manchester Guardian« in »Times« zavračati več ali manj krivdo na Francijo, da se mora Italija oboroževati; menita pa, da pol milijarde v primeri ni veliko, čeprav za Italijo pomeni veliko žrtve, katera bi se lahko koristneje porabila za gospodarske namene.

Francoski tisk je seveda enodušen: le desničarski »Liberté« meni, da bi francoska vlada mogla Italiji doprinesiti žrtve, da ji odstopi ozemlje Tibestija, kar bi bilo v smislu in duhu § 15 londonskega pakta. »Take kontroverze«, meni »Liberté« ne bi smele ogroziti svetovnega mira, kateremu je Francija doprinesla še veliko večje žrtve nego bi bila ta.

Ostali listi pa menijo, da bi Italija pridobila na ta način celo novo kolonijo v obsegu 40.000 kvadratnih kilometrov in bi prodrla do osrčja Afrike.

Marinkovičeva misija v Romuniji

Pripravi sestanek kralja Karla z kraljem Aleksandrom

Bukarešta, 30. junija. AA. Na postaji so dr. Marinkoviča sprejeli minister zunanjih zadev Mironescu, jugoslovanski poslanik Čolak Antić in francoski in češkoslovaški poslanik.

Pariz, 30. junija. AA. »Havas« poroča iz poučenih krogov, da je svrha Marinkovičevega poseta v Bukarešti ta, da pripravi skorajšnji sestanek med kraljem Karolom romunskim in kraljem Aleksandrom I.

Bukarešta, 30. junija. AA. Rador poroča, da so bile jugoslovanskemu ministru zunanjih zadev dr. Marinkoviču prirejene manifestacije na vseh glavnih postajah od meje Romunije pa do Bukarešte. Dr. Marinković se sestane v teku današnjega dne s predsednikom vlade Maniom in romunskim ministrom zunanjih zadev Mironescom. Kralj Karol ga sprejme danes popoldne v avdienci. Ob 15 bo Marinkoviću na čast prirejen svečan obed.

Danes dopoldne je dr. Marinković obiskal

Okupacija Porenja prenehala

Zgodovinski 30. junij — Odhod čet se je izvršil v redu

Wiesbaden, 30. jun. x. Danes, ko je bil zadnji dan izpraznitve Porenja, se je na slovesen način izvršila umaknitev zastav Francije, Anglije in Belgije v glavnem stanu bivšega hotela »Wilhelm«. Višji francoski komisar za zasedeno ozemlje Tirar in člani porenjske komisije so se postavili pred hotelom in ob sviranju francoske, belgijske in angleške himne so sneli francosko, belgijsko in angleško zastavo.

Mainz, 30. jun. x. Dve uri potem, ko so odpotovale civilne oblasti porenjske komisije iz Wiesbadna, so Francozi izpraznili središče svoje vojaške uprave Mainz. Tu je bil sedež vrhovnega poveljnika porenjske armade, generala Guillaumata, čegar zastavo so lot zadnji sneli s starega gradu. Pol ure prej se je postavila zadnja 500 mož broječa straža pred gradom v bojni opremi in ko je prišel general Guillaumat s svojim štabom, je zadonelo povelje: »Au drapeau!« Godba je zasvirala maršeljzejo in počasi je padla francoska zastava.

premagovanje. Pa brez teh žrtv ne boste uspeli in tudi pozneje ne boste brez žrtv nič pomembnega dosegli v življenju.

Še tretji opomin prihaja iz daljnih grobov: »Brez boja ni zmage, brez zmage ni svobode. Mi nismo držali rok križem; borili smo se in pridobili zmago za zmago in s tem smo vam pridobili svojo — še kdo med vami, ki ni svoboden? — Je suženj svojega telesa, svojih razvad, svojih Brez boja ni zmage, ni svobode! Na boj ohranjenega sovražnika, ki ga nosiš v svojem boju v rešnici svoboden, da bo naša Jugoslavija država res svobodnih mož, ne va nizkotnih sužnjev!

nas Slovence pa ima Vidov dan v novi dr-

predsednika vlade Mania in se z njim delj časa razgovarjal. Opoldne je bil sprejet od Nj. V. kralja. Kralj je dr. Marinkoviča povabil na kosilo. Jutri bo dr. Marinković odpotoval iz Bukarešte.

Ureditev šolskega vprašanja med Romunijo in Jugoslavijo.

Bukarešta, 30. junija. j. Prsvetni minister Co-staescu je večeraj sprejel častnike in jim izjavil, da bosta Jugoslavija in Romunija uredili šolsko vprašanje s posebno konvencijo. Njegova želja je, da se jugoslovanske šole v Romuniji smatrajo kot šole bratskega naroda, ne pa kot šole narodne manjšine. Tem šolam bo Romunija dala vse pravice. Nadeja se, da bodo romunske šole v Jugoslaviji dobile vse iste pravice. Minister se bo o tej stvari razgovarjal z dr. Marinkovićem in se nadeja, da se bosta sporazumela.

Okupacija Porenja prenehala

Zgodovinski 30. junij — Odhod čet se je izvršil v redu

katero so potem s častno stražo odnesli na kolodvor. Neposredno po odhodu čet se je v sosednem vlaku odpeljal tudi poveljujoči general s svojim štabom. Prebivalstvo, ki je živahno pozdravljalo odstranitev francoske zastave, se je v ostalem ponašalo mirno. Nacionalistični krogi pa agitirajo sedaj proti oniru, ki so delovali na to, da bi se Porenje ločilo od Nemčije. Na hišah bivših separatistov je našla policija danes lepake z grožnjami. Policija je lepake takoj odstranila.

Pariz, 30. jun. x. Danes ob končnem terminu izpraznitve Porenja je objavil Poincare vodilni članek v »Excelsiorju«. V njem ostro kritizira nemško proračunsko politiko, posebno proračun Reichswehra, čes, da je ta proračun mojstrsko delo nepreglednosti in prikrivanja. Vedni proračunski deficit so ubili Stresemanna, omajali Brüninga in strmoglavili Moldenhauerja ter so s tem, da so vedno rastle, povzročili zmago nacionalistov. General Gröner je za svoje samovoljne izdatke vedno

žavi še prav poseben, svojstven pomen. Ne spominja nas samo mrtvih bratov, ki so se žrtvovali za nas, spominja nas tudi živih bratov tam onstran Karavank in doli ob slovenski Soči. Tvoja naloga, draga mladina, bodi, da gojiš med slovenskim narodom zavest bratstva in skupnosti med to- in onostranskimi brati, da eno smo, eno ostanemo. Kakor je bila pri Srbi mladina nositeljica vidovdanske ideje in jo ohranjela živo in jo izročala iz roda v rod, tako se tudi ti, slovenska mladina, vsako leto na Vidov dan spomni na vse, ki so slovenske in jugoslovanske krvi in telesa. To je vidovdanska naloga, ki ti jo, draga mladina, podaja sedanji rod, kakor je on prejel to sveto izročilo in naročilo od svojih očetov!

našel večino v nemškem državnem zboru. S svojimi misterioznimi krediti ustanavlja rezerve, ki služijo za izdelovanje prepovedanega orožja in za podpiranje vojne industrije. Nemčija pa vendar ve, da noben njen sosed nima napadalnih namenov, posebno pa je Francija s svojo predčasno izpraznitvijo Porenja pokazala, da je miroljubna, posebno ker je zasedeno ozemlje izpraznila, še preden so dokončane uredbe na meji.

Papeški konzistorij

Rim, 30. junija. x. Papež je na današnjem tajnem konzistoriju v svojem nagovoru omenil tudi vprašanje Malte in pri tem potrdil stališče Vatikana, objavljeno v Beli knjigi. Zanimivo je, da je papež v tem nagovoru indirektno očitil italijanski vladi, da ne samo trpi protestantsko propagando, temveč jo tudi formalno podpira, kar je proti določbam konkordata. Papež je sporočil kardinalom, da se mora pospešeno začeti snovanje novih cerkvenih občin na periferiji Rima, ker tam žalibog napreduje protestantski proselitizem. Končno je papež pozval prisotne, naj neutrudljivo nadaljujejo propagandne molitve proti verskemu zasledovanju v Rusiji.

„Moja politika ni agresivna“

London, 30. junija. x. V intervjuju, objavljenem v »Observerju«, naglašja Mussolini, da zahteva geografski položaj Italije, da mora biti država pripravljena, braniti svoje meje na vzhodu in na zapadu. Italija pa želi, da bi bila v najboljših odnosih s svojimi sosedi. Kdor govori o imperialističnih ciljih in o agresivni politiki Italije, kaže malo razumevanja za italijanske potrebe. Rekel je doslovno: »Moja politika ni agresivna in želim gredvsem mir.«

Mala antanta se je okrepila

Praga, 30. jun. x. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je izjavil v več intervjujih, da je bila dosežena politika male antante na konferenci v Štrbskem Plesu potrjena in da se je mala antanta s tem, da je določila svoj statut, zelo okrepila. Posebno se odločnost male antante v habsburškem vprašanju ni spremenila prav nič ter je mala antanta še nadalje odločena, preprečiti vse poskuse, ki morejo tudi izven male antante zadeti ob najodločnejši odpor radi mednarodnih obveznosti med Madjarsko in veselilami ter med veselilami in malo antanto, kar se tiče tega vprašanja.

Koncentracija kapitala

London, 30. jun. AA. Med tvornicami Raston, Hornby of Lincoln, Lister in Co. in Gloucestershire, ki so največje tvornice Diesel-motorjev na svetu, je bil dosežen sporazum za ureditev skupne produkcije. Omenjene tvornice razpolikajo

Zmagovita revolucija v Boliviji

Newyork, 30. jun. x. Revolucija v Boliviji, ki se je sedaj zmagovito končala, se je začela prejšnjo soboto s študentskimi nemiri, pri čemer je bilo ubitih nad sto študentov, mnogo pa je bilo ranjenih. Nato so vladne čete obvladovale glavno mesto s svojimi strojnimi puškami, dokler ni potem v aredo padlo v roke vstajev strategično železniško križišče Oruro in s tem tudi železniška zveza v La Paz. Nato so kadi po dvodnevnem uličnem boju zavzeli vladno palačo ter so izsilili, da je vlada odstopila. Imeli so pri tem 140 mož izgube. Nato so vlado prevzeli častniki, osvobodili so mnogo političnih ječnikov in izdali amnestijo za razne deportirance in begunce.

Priprave za kronanje kralja Karola

Bukarešta, 30. junija. p. Po izjavi dvornega maršala je kralj Karel ponovno prisostvoval seji ministrskega sveta. Odslej se bodo seje vršile pod njegovim predsedstvom. Kralj namerava obiskati vso državo in se na licu mesta zanimati za politične in gospodarske razmere v državi. Sedaj se delajo hitre priprave za sestanek programa kraljevega potovanja. Ljudstvo hoče kralja povsod slovesno sprejeti.

Bukarešta, 30. junija. p. Odbor za pripravo kronanja je pričel z delom. Kralj je ponovno izrazil željo, da se kronanje vrši v najskromnejšem okvirju. Kronanje bo v začetku oktobra v Albi Juliji. Mnogo evropskih vladarjev je napovedalo svoj prihod. Iz vseh krajev Rumunije pridejo velike množice ljudstva. Listi poročajo, da bo na kronanju liberalna stranka prečitala svojo deklaracijo zvestobe.

Proi. Jorga ni zoper Otona

Bukarešta, 30. junija. d. »Cuventule« je objavil članek znanega profesorja Jorga, ki ga prispeva k svetovalcem novega kralja, v katerem pravi, da se ne more še z gotovostjo soditi, ali bo Oton habsburški mogel postati ogrski kralj, ker ni verjetno, da bi se Horthy in Bethlen hotela uničiti s svojega vodilnega položaja.

Nato izjavlja Jorga, da po njegovem mnenju Rumunija nima prav, če protestuje zoper legitimistični pokret na Ogrskem, ker s tem zbuzja samo reakcijo, ugodno za Otona, kakor se je to svojčas zgodilo tudi v Rumuniji z ozirom na sedanjega kralja Karela, ki je dobil tem več simpatij, čim bolj se je proti njemu delalo.

Jorga sklepa, da bi tedaj Rumunija storila najbolj pametno, če bi se v notranja vprašanja Rumunije ne vmešavala. Na ugovore, da bi vpostavitel habsburžanov pomenila okrepitev Ogrske, odgovarja Jorga, da mora Rumunija, ako hoče z Ogrsko sodelovati, njeno okrepitev le želiti.

Razume se, da se ta čuden članek rumunskega politika izrablja zlasti od strani italijanskega tiska. Gajdeva obsodba potrjena.

Praga, 30. junija. z. Vrhovno upravno sodišče je zavrnilo priziv bivšega šefa generalnega štaba českoslovaške vojske generala Gajde proti razsodi disciplinskega sodišča kot brez podlage. Tako je končno potrjena razsodba, s katero se Gajda degradira na čin navadnega vojaka. Zniža se mu tudi pokojnina.

Umor ital. častnika v Albaniji

Rim, 30. junija. z. O umoru italijanskega častnika Chieste v Albaniji prinašajo italijanski listi protislovne vesti. Tako je neki list prinesel vest, da je na Chiesto streljal neki albanski vojak. Poneke so šli italijanski listi preko tega in trdili, da je bila to neka neznana oseba in so poročali, da je bil Chieste ubit iz zasede. »Giornale d'Italia« je prvi prinesel vest o tem. List ne taji, da je na Chiesto streljal neki albanski vojak Grozdani, ki ga je ubil s štirimi strelji. Z Grozdanim je bil obenem na straži še neki vojak, ki pa se je malo pred atentatom oddaljil. Ko je začel strel, se je vrnil. Toda Grozdani je že pobegnil, italijanski častnik pa je bil že mrtev.

Angleško ladjedelništvo

London, 30. jun. AA. Meseca junija so spustili v morje v Clydejskih ladjedelnicah 90.650 ton ladij, kar je največja tonaža od leta 1906 dalje, ki je bila spuščena v morje. Vojna leta niso pri tem računali. Omenjene ladjedelnice so sklenile več dobrih pogodb in so izgledi za prihodnost še boljši. Meseca maja so omenjene ladjedelnice izdelale 35 ladij, ki štejejo skupno 54.694 ton.

Angleška letalska parada

London, 30. jun. AA. Sobotnim prireditvam na letališču v Hendonu je prisostvovalo pol milijona gledalcev. Na tej vsakoletni paradi letalskih sil je nastopilo več sto letalskih skupin v najraznovrstnejših formacijah. Lovska letala in skupine za bombardiranje so predvedle zanimive letalske poskuse ter izvajale boje vaje. Listi smatrajo, da so te prireditve pokazale nove tehnične in konstruktivne pridobitve angleškega letalstva.

Z letalom dezerliral

Berlin, 30. jun. AA. V bližini Bratislave je pristal českoslovaški letalec Karel Schehorsch z letalom za bombardiranje. Letalec je izjavil, da je dezerliral, ker se je hotel umakniti pred upniki in ker se je zbal kazni. Letalo je bilo sekvestrirano in vrnjeno českoslovaškim vojaškim oblastvom.

Zagrebska vremenska napoved. Spremenljivo oblačno, še ne stalno, nagnjenost k zboljšanju. Dunajska vremenska napoved. Posebno v južnih Alpah precej oblačno in soparno, zelo verjetno je, da bodo nastajale lokalne nevihte.

Za svobodo vere, vesti in narodnega čustvovanja

Rim, 30. junija. d. »Osservatore Romano« se na odločen način obrača proti infamni trditvi pariškega »Tempsa«, da Sveta Stolica podpira na Malti italijansko nacionalistično stranko, hoče s tem reči, da simpatizira z iredentizmom, ki skuša Malto odtrgati od Velike Britanije.

Ta trditev predstavlja orožje, ki se ga pariski svobodomiselniki tisk redno poslužuje proti Sveti Stolicy v polni zavesti, da izpaja neresnico, da le difamira katoliško Cerkve.

Malteška škola in kler nista nikoli gojila iredentizma, ampak sta vedno bila udana in lojalna napram britanski kroni. Oba škola imata najvišja britanska odlikovanja in tudi kleru je angleška vlada opetovano priznala, da je zvest in da uči ljudstvo pokorske ter državljanskih čednosti. Naj »Temps« imenuje enega samega malteškega duhovnika, ki bi

hotel ali želel, ali delal na to, da bi Malta prešla pod drugo suvereniteto!

Angleška vlada sama je v svojem memorandumu na kardinala Gasparrija od 5. oktobra 1929 lojalnost malteških škofov in klera priznala.

Kar lte Sveto Stolicu samo priznava angleška vlada v isti spomenici, da ni Sveta Stolica nikoli ničesar storila v prid italijanske nacionalistične stranke na Malti.

Da pa se vrnebo na malteško duhovščino, bo vedno in povsod tudi pod sedanjim brezustavnim kolonialnim režimom branil katoliško vero in katoliški značaj dežele ter tradicije ljudstva.

Tako »Osservatore«, Nacionalni »Giornale di Malta« pa piše, da Malta ni kakšna ludija, da bi se dala strahovati od Stricklanda in par njegovih renegatov.

„Vprašanje madjarskega kralja ni aktualno“

Zanimiva izjava voditelja legitimistov

Budimpešta, 30. jun. x. Na shodu legitimistov v Sopronju je imel grof Albert Apponyi velik govor, v katerem je označil republikanizem za edinega konkurenta legitimizmu. Vprašanje madjarskega kralja danes na Madžarskem ni aktualno, ker zunanjepolitično položaj še ni zrel za to, da si se trajno boljše. Pristavil je doslovno: »Z naše strani se mi sedaj niti v nobenem drugem času ne bo poskušalo nič, kar bi ogrozilo varnost in življenjske interese države. Vse poli-

tične govornice o kakem puču moram torej označiti kot izrodek fantazije.« Dalje je navajal, da je papež dovolil cerkveno proslavo sv. Emerika samo pod pogojem, da izostane pri tej proslavi vsaka notranje in zunanje politična nota. Proglašenje polnoletnosti nadvojvode Otona je zanimiva samo z rodbinskega stališča, državnopravno pa je indiferentna. Madjarski legitimisti nimajo namena, vtihotapiti na Madjarsko kralja brez volje naroda. Edina pot k restavraciji Habsburžanov je pošten dogovor z narodom.

Položaj v Španiji je skrajno kritičen

Strah pred generalnim štrajkom

Madrid, 30. jun. d. Štrajkovsko gibanje se je iz Sevilje, kjer je bilo začasno zatirto, razširilo po celi Andaluziji, pa tudi drugam. V treh dneh je zajelo mesta Granado, Malago, Bilbao, Baracaldo, Assestao in Cordoba.

Vlada ne ve, pri čem da je, ali je to gibanje revolucionarnega značaja ali pa zgolj sindikalnega. Minister za notranje zadeve je poklical k sebi voditelje vseh strokovnih organizacij in izjavil, da bo skušal vse mezdne spore poravnati mirno, ne da bi se poslužil sile.

Število štrajkujočih delavcev znaša nad 20.000, grozi pa postati še večje in se razširiti po celi Španiji. V Madridu se boje, da ne bi se 1. julija proglasil generalni štrajk po celi državi in so se ukrenili izredni ukrepi za vzdrževanje miru in reda.

Najbolj je resen položaj v Malagi. Vse trgovine, kavarne, klubi in hoteli so zaprti. Promet je ustavljen. Po mestu patrolirajo orožništvo na konjih. Med orožniki in delavce je prišlo na več krajih do streljanja. Kljub zagotovilu ministra za notranje

zadeve, da bo vse mirno poravnal, so v Sevilji, Barceloni, Madridu in drugod aretirali na tisoče ljudi.

Kakor se izve iz dobrega vira, gre predvsem za pokret kmetijskega delavstva, ki se je dvignilo po celi Andaluziji. Andaluzija je v posesti par fantastično bogatih vojvod in grofov, katerim tlačani na milijone bajtarjev, viničarjev in drugih kmetijskih delavcev, ki nimajo niti kruha, da ga pomočijo v olje in tako utešijo svoj glad. Komunizma tu ni, pač pa bi mogli agrarnodelavsko revolto levičarji, oziroma republikanci skušati uporabiti za puč, ki ga nameravajo. Sodi se pa, da je vlada zaenkrat še tako močna, da bo položaju kos, s čemer pa seveda andaluško agrarno vprašanje, ki v sebi skriva nevarne iskre bodočega požara, ne bo še rešeno.

Se hušje pa je neprestano padanje peze, ki je 28. t. m. z ozirom na šterling dosegla 43.70, to je najnižjo od špansko-ameriške vojne do danes. Jako neugodno vpliva na položaj tudi odsotnost kralja, ki se mudi v Londonu, kamor sta odpoštovala tudi minister za zunanje zadeve in justični minister.

Misijski kongres v Krapini

Veliko zanimanje med katoliško inteligenco

Krapina, 30. junija. p. Snoči se je tukaj otvoril tretji misijski kongres za akademike. Tečaj prireja »Unio Cleri missionaria pro Jugoslaviam«. Včeraj popoldne so prispele udeleženci iz Zagreba pod vodstvom vseučiliškega profesorja dr. Gahsa. Razven dr. Gahsa so prišli z akademiki tudi o. Filipović in o. Wolf, jezuita, prof. dr. Hulenčić, prof. Peter Grgec in drugi. Iz Ljubljane so prispele akademiki, 30 po številu, pod vodstvom vseučiliškega prof. dr. Ehrlicha. Kongres se je otvoril v svetišču

blazene device Marije na Trškem vrhu z »Svni« sanetele. Na Trškem vrhu bodo tudi predavanja. Davi je bila sv. maša z meditacijo, nato pa predavanje o. Wolfa o temi: »Podlaga misijskemu delu v dogmatiki in v svetem pismu«. Dr. Gahs je predaval o zaslugah misijonarjev za etnologijo. Prof. Grgec je predaval o misijonstvu in tisku. Za predavanje je vladalo veliko zanimanje. Skrb za sprejem in nastanitev udeležencev je prevzel župnik Hranilović. Po njegovi zaslugi se kongresisti zelo dobro počutijo.

Drobne vesti

Sofija, 30. junija. AA. Na okrožnem sodišču v Sofiji se začel razprava proti Stojni in Malini, materi in hčerki, ki sta obtoženi umora Lelije Lulčeve. Lulčevu so našli pred nekaj časa mrtvo, ubito s topim orožjem na njenem stanovanju. Ona je bila iz znane rodbine in članica sekte Danovistov. Malina Stojnova je krasna ženska in pred sodiščem simulira blaznost. Državni tožilec zahteva za mater in za hčer smrtno kazen.

Varšava, 30. junija. AA. Včeraj je umrl znani pisatelj Julij Ejsmond, ki se je ponesrečil pred dnevi z avtomobilom kongresa Penkluba.

Praga, 30. junija. AA. V bližini Pardubic je divjalo strahovito neurje. Strela je udarila v skladišče alkohola. Nastal je požar, ki je uničil 9000 hl alkohola.

Dunajski invalidski dom na Jadranu

Split, 30. junija. p. Včeraj se je na zelo svečan način otvoril »Dom vojnih invalidov Dunaja in Dolenje Avstrije« ter vodovod v Podgorju poleg Makarske. Slovesnosti je prisostvovalo 20 delegatov avstrijskih oblasti, zastopniki oblasti, zveze invalidov, zveze slepcev in dunajske občine. Od naših oblasti so bili navzoči ban dr. Tartaglia s svojo sooprogo in šefi banovinskih oddelkov, ravnatelj »Putnika« v Splitu in župan Makarske. Ban Tartaglia je na slovesen način sprejel avstrijske delegate. V Podgorju so streljali topi in zvonili zvonovi. Avstrijski otroci so ob sprejemu dali banu in njegovi soprogi kito cvetja. Prav tako so naši otroci dali kito cvetja zastopniku avstrijske vlade dr. Kümmerju. Sprevod je korakal skozi mesto. Najprej se je slovesno otvoril vodovod, nato pa Invalidski dom. Zastopniki Invalidske zveze so pozdravili bana in prosili njegovo gospo, da prevzame protektorat nad domom. Zastopnik avstrijske vlade dr. Kümmer in dr. Kš sta imela pozdravne nagovore in izročila banu in še nekaterim drugim častne diplome avstrijskega invalidskega društva. Nato se je vršila vesoljub. Slovesnosti sta se udeležila tudi ministra Prekan in Demetrovič.

Papežev spomenik v Dessi

Rim, 30. junija. p. V Dessi, kjer se je rodil papež Pij XI., so odkrili spomenik. Odkritju je prisostvoval milanski nadškof Schuster, vatikanski državni tajnik Pacelli in škofa iz Pavie in Bergama in zastopniki oblasti. Spomenik je izdelal kipar Bresler v bronu in marmorju v naravni velikosti s tiaro. Na podstavku so trije bas reliefi, ki predstavljajo tri dogodke iz pontifikata sedanjega papeža: 1. Podpis lateranske pogodbe. 2. Izhod papeža iz Vatikana. 3. Papežovo srečanje z italijanskim kraljem in kraljico. Mesto Dessi je za to svečanost bilo zelo okrašeno.

Dva odlična gosta

Ljubljana, 30. junija. Včeraj je prisel v Ljubljano g. Ivan Kokič, jugoslovanski konzul v Rosariu v Argentini, s svojo hčerko. Jutri odpušča na Blei in Bohinj, nato pa v Zagreb, od koder se bo podal v svoj rojstni kraj v Pitve na Hvaru. Gospodu konzulu želimo pri nas prijetno bivanje in srečno potovanje.

Ljubljana, 30. junija. Z jutranjim vlakom je danes prisel preko Jesenic iz Zeneve načelnik ministrstva za socialno politiko, oddelek za socialno zavarovanje, g. dr. Dušan Jeremič. Ob tej priliki je g. načelnik obiskal Golnik, Pokojniški zavod za zasebne nameščence, Okrožni urad za zavarovanje delavcev, Delavsko zbornico in Borzo dela in se izredno pohvalno izrazil o slovenskih socialnih institucijah. Jutri obišče g. dr. Jeremič kopališče v Laškem.

Po sokolskem zletu

Belgrad, 30. junija. m. Po končanem sokolskem zletu je dobil Belgrad svoje normalno lice. Večina sokolskih delegatov je zapustila Belgrad s posebnimi vlaki. Nekatere inozemske sokolske delegacije, med njimi nekateri Čehoslovaki in Lužiški Srbi, so odpotovali na Jadransko morje na kratko letovanje. Novi stadion, ki so ga zgradili za sokolski zlet, bodo jutri pričeli podirati. Bil je prodan za 1.400.000 Din.

Za zvezo Slovenije z morjem

Ljubljana, 30. jun. Kakor smo že poročali, se vrši 6. julija na Sušaku veliko zborovanje interesentov. Zahtevali bodo čimprejšnjo uvedbo železniške zveze Slovenije z morjem z izgraditvijo proge Kočevje—Sušak po načrtu ing. Klodiča. Na tej konferenci bodo številno zastopani tudi Slovenci, zlasti pa gospodarske korporacije.

Suša

Belgrad, 30. junija. z. Radi velike suše, ki vlada zadnje čase, so strokovnjaki izračunali, da bo letošnja žetev za 20% manjša, kakor se je pričakovalo.

Zračni promet Praga-Zagreb

Zagreb, 30. junija. p. Jutri prispe prvo letalo, ki bo oskrbovalo promet na progi Praga—Zagreb. Pričakuje se, da pride ob pol 4. Priredili mu bodo slovesen sprejem.

Zagrebske vesti

Zagreb, 30. junija. p. Včeraj popoldne je v sanatoriju v Zagrebu umrl vseučiliški profesor na medicinski fakulteti dr. Miroslav Čačković. On je eden izmed ustanoviteljev zagrebske medicinske fakultete. Star je bil 65 let. Študiral je na Dunaju. V zagrebski medicinski fakulteti je imel katedro za kirurgijo. Sodeloval je v mnogih hrvatskih društvih.

Hranilnica in posojilnica v Slovenjgradcu naznanja žalostno vest, da je njen ustanovitelj, častiti gospod

Franc Pečnik

župnik v Podgorju

v nedeljo dne 29. junija 1930 ob 4 popoldne umrl. — Pogreb bo vršil dne 2. julija 1930 ob 9 dopoldne.

Naj v miru počival

Slovenjgradec, dne 30. junija 1930.

Velik napredek kirurgije

Ceški kirurg M. Ort piše: V zadnjih desetih ali petnajstih letih opažamo v kirurgiji znaten napredek kar se tiče zdravljenja fraktur. Svetovna vojna je sicer na vseh koncih in krajih povzročila ogromno škodo, ne smemo pa pozabiti, da je bila za medicino bogat izvor novih izkušenj. Med ta nova izkustva spada postanek moderne kirurške tehnike kar se tiče zdravljenja fraktur.

Od konca preteklega stoletja pregledajo frakture najprej z rentgenovimi žarki. Ti nam služijo ne samo za lažjo ugotovitev diagnoze, ampak nam tudi pokažejo, koliko je nezadostno zdravljenih slučajev, ki so bili zdravljeni z nedovoljenimi metodami. Tudi javnost je postala v ocenjevanju teh rezultatov nenavadno kritična, kar od časa do časa vidimo in slišimo po sodnih dvoranah. Kar je veljalo pred dvajsetimi leti, danes ne velja; radi tega mora vsak kirurg dobro poznati moderno zdravljenje. Razume se, da se ne sme vsak kirurg osredotočiti samo na študij velikih trebušnih operacij, ampak mora znati izlečiti tudi najtežje frakture.

Preje se je skoro vsaka fraktura zdravila s fiksiranimi zavoji. Toda ugotovilo se je, da tak zavoj ne zadostuje za zdravljenje mnogih fraktur. Treba je bilo poiskati nove metode. Izboljšanje te metode se je vršilo v več smerih. Nemški kirurg Baudenhauer je iznašel metodo, ki z zategom, ki je na primeren način pritrjena na zlomljeno kost, vpliva na kost, da pravilno zaraste nazaj. Ta ideja je temelj vseh ostalih, tako zvanih ekstenzivnih metod.

Drugi temeljni način zdravljenja je način, ki ga je iznašel Francoz Lucas-Championniere. Ta metoda izhaja iz stališča, da ni potrebno posvečati tako velike pozornosti naravnemu naravnju zlomljenih kosti in da je treba tem pazljiveje naravnati funkcije zlomljenega organa. Lucas Championniere doseže to z masažo in hitro mobilizacijo uda. Zavoj uporablja samo kratek čas, potem pa si prizadeva, da z masažo vrne mišicam moč in da z gibanjem sklepov prepreči omejeno gibljivost.

Tretja metoda pa je operativno zdravljenje, ki je bilo uvedeno po zaslugah Angleža Lanea. Z operacijo se zlomljena kost naravna lahko brez pogreške in jo je tako možno s pomočjo vijakov, kovinskih ploščic, pasov itd. obdržati v trajno dobrem položaju. Kovina, pritisnjena na kost, ne povzroča nikakih nepravil in more ostati v telesu dolgo vrsto let,

ne da bi količkaj ovirala zdravstveno stanje pacienta. Ako pa se po gotovem času pokažejo kake neprijetnosti, se da kovina gladko odstraniti.

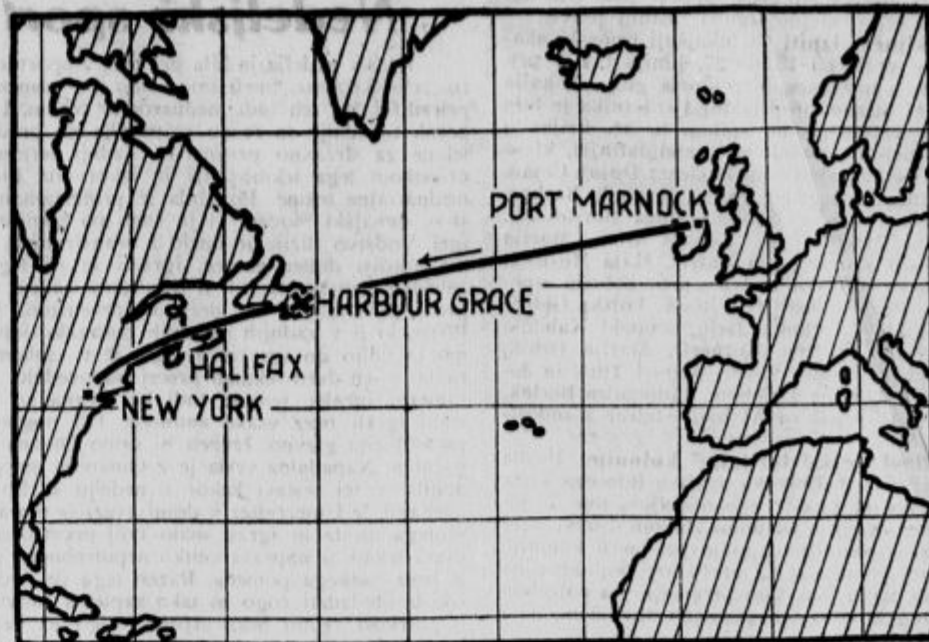
Za časa vojne so za zdravljenje fraktur uporabljali veliko število več ali manj dobrih aparatov. Lahko rečemo, da so za časa vojne izvele na svetlo vse kirurške instrumente naših prednikov. Toda kmalu so morali ugotoviti, da je od teh aparatov malokateri dober za zdravljenje. Poleg zavojov za fiksiranje so ostale v rabi samo še tri zgoraj omenjene metode, dočim so vse ostale končno veljavno zavrgli. Te metode so se seveda tekom časa precej izpopolnile, posebno se je izpopolnila operativna tehnika, ki je dosegla že precej visoko stopnjo dovršenosti. Pri zdravljenju fraktur je najvažnejše, da se ugotovi, katerega od omenjenih načinov je treba pri tej ali oni frakturi uporabiti. Vsaka fraktura zahteva posebno zdravljenje, ki ga odredi zdravnik-specialist. Praksa v bolnišnici postavlja vsak dan kirurga pred problem kake frakture; izkušnje mu bodo svetovale, kaj katera fraktura zahteva. Kirurg lahko ugotovi, kako dolgo bo trajalo zdravljenje, kako bo potekalo in kak uspeh se lahko pričakuje.

Pesamezne kirurške šole kar tekmujejo, katera bo dosegla boljše rezultate. Lepo je videti, kako se dajo težke komplicirane frakture in celo frakture sklepov danes že krasno ozdraviti. Vsak kirurg se v svoji praksi lahko pohvali s kakim zelo težkim slučajem frakture, ki jo je tako izborni izlečil, da more pacient po ozdravljenju ne samo vršiti svoj poklic, ampak se tudi lahko bavi z različnimi sporti ravno tako kakor preje. Lahko rečemo, da je moderna kirurgija na tem polju dosegla krasne uspehe.

Korupcija v Rusiji

Štiri smrtne obsodbe.

Iz Moskve poročajo: Višje sodišče v Uzbekistanu je v Samarkandu obsodilo na smrt bivšega predsednika uzbekistanskega višjega sodišča Kasimova, dalje bivšega državnega pravnikar Saripova, ter bivša uradnika Spiridnova in Bai Alimova, in sicer radi korupcije, škodljivega delovanja in zveze s protidržavnimi elementi. Trije bivši ljudski sodniki pa so bili obsojeni vsak na 10 let ječe.

Pot prekoceanskih letalcev iz Port Marnocka čez Harbour Grace v New York.

O umoru carske rodbine

Sovjetska vlada je smatrala za potrebno, da odpre svoj arhiv o umoru carske rodbine. Pred kratkim je izšla v državni založbi knjiga P. M. Bykova z naslovom »Zadnji dnevi Romanovcev«. Kljub temu, da je knjiga spisana na podlagi enega izmed dosedaj še neobjavljenih spisov nekega častnika carjeve telesne straže, dodaja vendarle še mnogo podrobnosti z ozirom na znana odkritja Sokolova, Paleologuea, Filiarda itd. Zanimiv je opis centralnega odbora komunistične stranke, ki se je vršila dne 18. julija 1918 v Moskvi. Na tej seji je bilo sporočeno odboru o umoru carske rodbine. Na dnevnem redu je bila debata o higijskih predpisih, ki naj se podvzamejo za dvig ljudskega zdravja. Predaval je sodrug Sjemjaško, Lenin pa je predsedoval. Tedaj je malomarnega obraza stopil v dvorano Sverdlov, sedel za Leninov stol in pazljivo sledil izvajanjem govornika. Ko je Sjemjaško končal, je prosil za besedo Sverdlov.

S popolnoma mirnim glasom je spregovoril: »Prišlo je poročilo, da je bil v Jekaterinburgu (sedaj se imenuje to mesto Sverdlovsk) na povelje okrajnega sovjeta ustreljen Nikolaj. Skušal je ubežati. Češkoslovaki so se približevali.«

Poročilo Sverdlova je predsedstvo odobrilo. Nato je spregovoril Lenin: »Lahko pridemo k čitanju paragrafov zdravstvenega načrta.« Tako so začeli obravnavati ta načrt.

Pisatelj razlaga tudi, zakaj niso mogli najti nikakih ostankov trupel. Zanimiva trditve, da bi ostanke trupel, potem ko so jih sežgali, vrgli v rov. Nesli so jih daleč proč od rudnika in jih vrgli v neko močvirje. O tem nam priča dveletno brezuspešno iskanje belih gardistov. Bykov nekoliko namigava na mesto, kjer naj bi se to po njegovem mnenju zgodilo. »Kot simbol zmage nad zadnjim zastopnikom monarhizma se dviga pri Sverdlovsku (nekoč Jekaterinburg) na mestu, kjer so se pogreznili v močvirje ostanke zadnjega carja, tovarna strojev, eden najmočnejših vzvodov industrializacije dežele.«

Bykov piše dalje, da se protirevolucionarnem tudi ni posrečilo najti grob velikega kneza Mihaela Aleksandroviča.

Ciganska nadloga v Avstriji

S pokrajino Burgenland je prišlo od 274 tisoč ogrskih ciganov 4850 pod Avstrijo. Proti koncu leta 1927 so našli v Burgenlandu že 6032 ciganov napram 1600 v ostalih pokraji-

nah Avstrije. Danes pa cenijo število burgenlandskih ciganov že na 7000. So kraji, ki izkazujejo velik odstotek ciganov, tako, da se prebivalstvo boji, da bodo cigani v nekaj stoletjih dobili večino. Cigani se namreč množijo mnogo hitreje, kakor ostalo prebivalstvo. V preteklih petih letih so bili radi sodno kaznivih dejanja kaznovani 3803 cigani, radi upravnih prestopkov pa 2097 ciganov. Značilno je, da so vse vloge v blagajne v Burgenlandu izvršili cigani. Velika nevarnost za občo varnost obstoji v tem, da so si cigani eden drugemu močno podobni in da jih nosi mnogo ista imena. 2741 ciganov se imenuje Horvath, 664 Sarközy, 479 Karoly, 395 Baranyai in 303 Papaj. Burgenlandsko orožništvo in policijske oblasti si pomagajo na ta način, da od vsakega 14 let starega cigana vzamejo prstne odtise. Ta zbirka in pa zbirka fotografij je policiji že v mnogih slučajih pomagala.

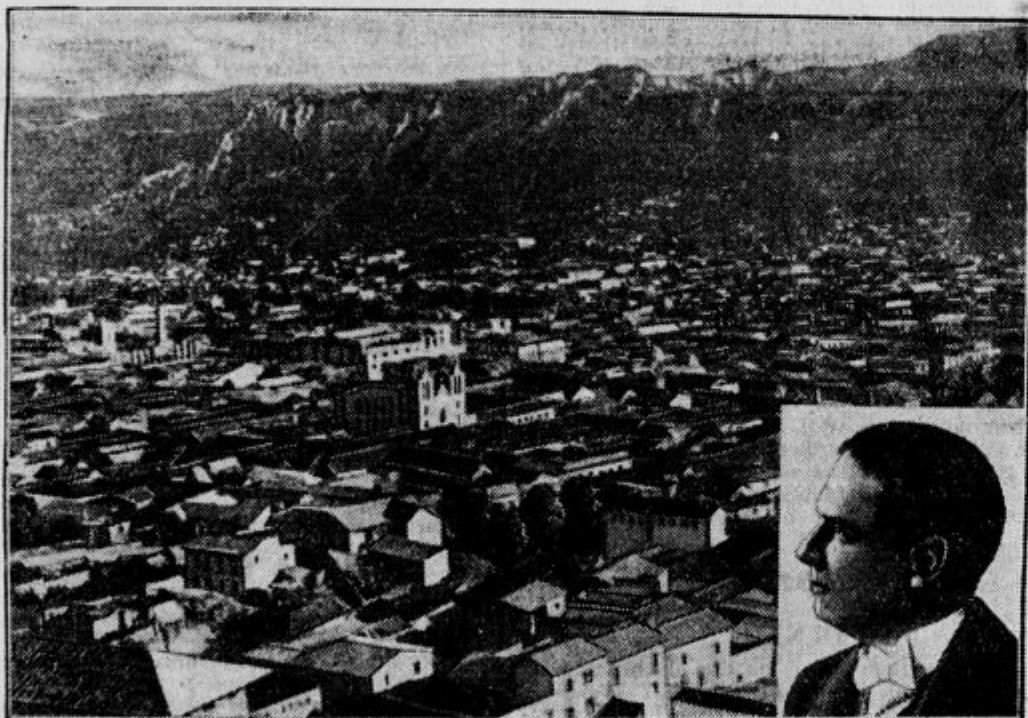
V svojem življenju se ti cigani precej razlikujejo od ostalega prebivalstva. Najraje jedo mastno meso, posebno svinjsko. Jež je njihova narodna jed. Njihova oblačila so pisanih barv, najraje imajo rdeče in zeleno. Kot vsi cigani so strastni kadilci, kar se pa tiče pijače, jim je najbolj všeč žganje. Avstrijska vlada name-rava v varstvo tamkajšnjega prebivalstva izdati posebne zakone.

Inženjer Rauter je kot naslednik izgnanega majorja Pabsta imenovan za načelnika štaba avstrijskega Heimwehra.

— PEGE —

odstrani tako in brez sledu »Creme Orizol«
dobjiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Zalo-
ga: »Cosmochemia, Zagreb, Smičklasova 23. Telefon 49-93

Revolucija v Boliviji. Glavno mesto Bolivije La Paz, kjer so se vršili krvavi boji med vstaji in vladnimi četami. Na desni: Predsednik republike Siles, ki je pobegnil

Rumeni gusarji

(Sodobna zgodba.)

Tedaj pa vznikne na krovu kot Gašperček v svojem gledališču široko, ploščnato lice Eh Sanga. Kuhar pograbi ladijski kavelj ter besno udriha po treh plavcih, ki so baš priplaval na čolna ter se oklenili vrvi, ki je vezala dingo z ladjico. Ker so jih oplašili pljuski za njimi in jim je spredaj žugal ladijski kavelj, izgubijo možaki pogum ter divje otepajoč plavajo na nasprotni breg.

»Nič preveč časa nimava,« pravi Mihael. »Zajeli naju bodo, kakor hitro si od strahu opomorejo. Eh Sang! Pripeljite Bantam semkaj, pa hitro, hitro!«

5. Skozi šibe.

Mihaelova glavna naloga je zdaj bila, da pravočasno dosti daleč ubeži, preden si še Kitajci odpomorejo od prvega strahu, ki jih je bil popadel. Stvar je bila jako preprosta, ako bi reka tekla naravnost; k nesreči pa je delala celo vrsto zavojev in tako so njeni ovinki požrli vso Bantamovo brzino, kajti Kitajcem je bilo treba samo teči preko riževga polja in po odprtem bregu, pa so lahko čoln prehiteli.

In res: čoln se je komaj začel pomikati, že ostro udarijo krogle ob ladjin bok in začuje se krik iz riževga polja.

Na tla!« vzklikne Mihael, in se tudi sam kolikor mogoče nizko sključi za steno. »Je kaj škode?«

»Krogla je očitno zadela Eh Sangov kavelj,« odvrne Lovro.

»Kar zares so se odločili,« reče Mihael, ko priletel kar po vrsti novi strel iz pušk Kitajcev.

Ena krogla je zletela med prečkami krmilnega kolesa, druga se je zarila v lesovje kabine, tretja je zaropotala na Eh Sangovi ponvi; zopet druge so udarjale ob čoln ali žvižgale po zraku. Bantam je bliskovito dirjal, da ga ne bi več dosegle. Le enega se je bilo bati: da ne bi sovražniki nehali streljati in stekli dalje in tako izrabili novo ugodno priliko.

Pri ostrem ovinku sta se namreč stranki druga drugi skrili. Kriki nevidnih Kitajcev pa so položaj takoj razjasnili. Očividno so spoznali ugodno priliko, ki je Mihael nanjo mislil, ter stekli dalje, da bi čoln zasledovali. Stopilo je v ospredje drugo vprašanje: ali bo Bantam mogel po rečnih ovinkih pluti hitreje kakor pa Kitajci dirjati v ravni črti preko polja ali ne.

Največja nevarnost je grozila na vzvišenem bregu, kjer se je nehala razsežna, odprta pokrajina. Ako bi Kitajci pritekli pravočasno do tam, bi lahko streljali zviška naravnost v čoln in bi jim bili ljudje v njem izročeni na milost in nemilost. Mihael je pa tudi dobro vedel: Ako pride do vzpetine čoln prej, bo vsa nevarnost pri kraju, kajti od tam dalje so segali v reko dolgi jeziki ločja, ki bi Kitajcem onemogočili vsako zasledovanje.

»Lovro, pomagaj Eh Sangu in razpnita ponjavo!« reče Mihael.

Razpela sta ponjavo in ker je Mihael vedel, da je zdaj vse odvisno od brzine, je z vso silo pazil le na stroj in krmilo.

Na bregu je bilo vse mirno; nikakor nisi mogel spoznati, ali Kitajci še zasledujejo ali ne. Ko pa je Bantam prišel okoli ovinka, je Lovro hitro pogledal na levo in kriknil:

»Vsa tolpa se podi za nami! Kar naravnost dirjajo. Prišli bodo do vzpetine prej kot mi, tudi če bi mogli voziti v ravni črti!«

»Da bo smola še večja, pa napravi reka še en velik ovinek! Lovro, poskusi, kako bi se streljanje obneslo. Seveda ne boš z lovsko puško v toliko razdaljo naredil nobene škode, dasi se ne bi obnavljal jim malo podkuriti, vendar pa bi jih utegnili prestrašiti in zadržati. Pa počakaj še malo!«

Preganjavci so tekli kakor po tetivi na loku. Njihova pot se je vedno bolj bližala čolnu. Mihael pogleda ves v skrbeh naprej. Zdelo se je nezgodno, da ga trije Kitajci, ki so tekli spredaj, prehitijo in se vležejo na višino nad reko. Imeli so preteči le še sto metrov; reka pa je tvorila lok, ki je bil skoraj dvakrat tako dolg! Če bi vsaj nekaj sekund pridobil, bi se pa lahko še vse dobro izšlo.

»Zdaj!« poveljuje Mihael nakratko.

Spregovorila je Lovrova puška. Učinek je bil skoraj smešen. Vsi trije Kitajci se v hipu kakor kegli drug za drugim prekuenejo kakor so dolgi in široki. Preteklo pa je vendar nekaj hipov, preden so spoznali, da ni nihče ranjen in da je strel priletel le iz puške. Zato planejo na noge in stečejo dalje.

Lovro se je kar na glas smejal.

»Ali naj poskusim še enkrat?« vpraša brata, ko pride spet do sapa.

»Ne še! Morda se nam bo zdaj posrečilo,« odvrne Mihael. »Mi se nismo ustavili, oni pa; pridobili smo nekaj trenutkov in morda bo prav to odločilno. Rad bi se jim pa tudi izmuznil, ne da bi jih moral poprati.«

»Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslav. knjigarn. Ljubljani: 29. zvezek: Savinšek, IZPOD GOLICE, 30 Din, vez. 42 Din. — 30. zvezek: Stenkiwicz, NA POLJU SLAVE, 28 Din, vez. 40 Din. — 31. zvezek: Conan Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), Roman (s slikami), 24 Din, vez. 32 Din. — 32. zvezek: Reimich, ZAGORSKI ZVONOVI, Slavič, NA SINAJ, 30 Din, vez. 42 Din. — 33. zvezek: Bridges, NA POMOC, 30 Din, vez. 42 Din. — 34. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28 Din, vez. 40 Din.

Ivan Cankar: La mia vita

(Traduzione dallo sloveno, studio critico e note di Bartolomeo Calvi. — »Mussolinia« Edizioni Padovane. — MCMXXX — Mantova — Anno VIII.)

Bistveni razloček med dr. Calvijem in avtorjem h »Kralju na Betajnovi« (čigar slovenski prevod je izšel letos v »Modri ptici«) in med njegovim uvodom k Cankarjevemu »Mojemu življenju« je v tem, da je zadnji hkrati poskus interpretacije in ocenitve. Med tem ko se je Calvi v uvodu h »Kralju na Betajnovi« omejil na podrobno tolmačenje besedila in na idejno ter vsebinsko primerjavo Cankarja z drugimi pisatelji, je v uvodu k »Mojemu življenju« napredoval v toliko, da skuša delo oceniti in — kar leži zlasti pri tej knjigi skora — na dlani — narisati Cankarjev notranji obraz, kakor se nam iz njegove nepotvorne samozaveesti razodeva.

Calvi je metoda obravnavanja predmeta nam je že znana in v tem svojem novem delu jo je v glavnem ohranil — le poglavlje, meni v brezposelnosti in v bistvo usmerjena se mi zdi. Res so ostale tudi tu še mnoge »divagacije« — že ves začetek je nekak duhoviti ovinek po polji življenjepisa v splošnem — vendar se ob predmetu prižigajo plamenčki meditacije, ki svetijo na stranpoti, nekako tehtnejše prilegajo okviru tega v uvodu h »Kralju na Betajnovi«. Tudi tu skuša Calvi tolmačiti prevedeno delo v idejni in vsebinskem pogledu ter primerjati vire med seboj na njemu lastni marljivosti in natančnosti, toda v tem primeru se mi vidi bližji bistvu stvari, bolj domač in v svojem s kritično ostro opremljenem analiziranju kakor vester sodnik, ki mu je pravda dobro znana.

V svojem obsegu, ki obsega 81 strani velikega formata, v katerem je knjiga izdana, skuša Calvi obrazložiti v glavnem pomen Cankarjeve lastne biografije kot nekaj ključ do njegove clo-

veske in umetniške fizionomije. Srečno je izbral nekaj stavkov iz »Mojega življenja«, da že od vsega početka zadene na pravo izhodišče: glede človeškega obraza Cankarjevega navaja vzklik: »Lepši, razločnejši in vse resničnejši je oni Mav-sarijev hrib, ki si ga je ustvarilo otroško hrepenenje... itd.« in »Vrhnjski otrok bi ne smel po svetu, bi ne smel med tuje ljudi.« Glede njegovega umetniškega obličja pa: »Kdor je umetnik, kleše v kamen od začetka do konca sam svoj obraz.« Ugotavlja, da je bil Cankar nenavadno darovit ne le radi svojih globokih in izvirnih pogledov na življenje, ampak zlasti radi pravilnega in točnega nazora o umetnosti, ki ga je imel in o katerem prča izvrstna opomba, ko nam pripoveduje o prvi pesmi, ki jo je zložil na »štrbonceline«: »Ne spominjam se več, kakor da sem bil štrbonceline rimal; a zdeli se mi, da sem rimala vredni in rimal sem jih. Snov ni bila poetična, vsaj ne po nazorih in naukih poetov samih itd.«

Vprašanje »tuje učenosti«, ki se kaže z ozirom na poglavitni motiv »Mojega življenja«, ki je motiv matere, kot najpomembnejše vprašanje Cankarja človeka, je razgrnil Calvi v svojem uvodu z vsa plastiko izvrstnega esejista. Postavil ga je nekako v ospredje ter iz njega tolmačil Cankarjev pesimizem, a še bolj antitetičnost njegove nature. Posebno zanimivo pa je, da je napravil poskus, tolmačiti iz tega istega vprašanja tudi vprašanje njegove vernosti.

Navedi hočem nekaj Calvijevih opazovanj, kakor jih ob zaključku resumira: »Cankarjeva duša je bila torej, dasi je zrasla v siromašni okolici, in morda prav zato, v temelju dobra... scasoma se je zagrenila, hoté ali nehoté, tako, da je postala

nezaupljiva napram vsem, impulzivna, ostrá, pesimistična in nagnjena k motnemu slikanju najnavadnejših stvari in dejstev. Če bi ne bil preganjal Cankarja pesimizem, ki je postal v njem druga natura, ko je pisal »Moje življenje« in druga svoja dela, bi bila zbudila njegova mnogokrat zares nova in globoka koncepta hitreje in manj pogojno obéudovanje čitateljev... Dejal sem, da manjka Cankarju filozofskega sistema, in to je resnica. Za izhodišče si vzame predpostavko svoje bolesi, povzročene deloma iz spoznanja, da je priroda dobra, a človek da jo izpriči, deloma pa iz posledic »tuje učenosti« ter pride do zaključka, da bi bilo bolje umreti... Filozof ni le raziskovalec nadlog, ki tepejo človeka, ampak v glavnem njih zdravnik. Cankar pa ni zdravnik ne zase, ne za druge... itd.«

Nazadnje govori še o nečilih, ki so ga vodila pri prevajanju. »Skrbel sem, da ohranim kolikor mogoče vernost originalu, izražajoč se vedno, seveda, v italijanski. Ohranil sem kar je bilo moči pristnost prispodob, da bi prikazal ves način avtorjevega mišljenja in izražanja. Zato sem prestavil dobesedno: »piovevano... le goce del sole«, ko je jasno, da pomenijo »kaplje« (gocce) — žarke. Spremenil sem pa prispodobo, ki bi v dobesednem prevodu imela v italijanski preveč eksotičen izraz; tako n. pr. »ošvignila z očmi« — frustó cogli occhi, sem prestavil s: fulminó cogli occhi. — Slovanska duša dojema in se izraža bolj analitično kot sintetično. Zato se pojavljajo ideje skoraj vedno na eni in isti višini pomembnosti; niso zlate skupaj ali kakorkoli vezane v hipotetičnih odnosih. V prevodu sem se držal zdaj parateze zdaj hipoteze, kakor je bilo treba radi prirodnosti in jasnosti.«

Kakor je torej Calvijev uvod izredno zanimiv in velike hvale vreden, tako je njegov prevod Cankarjevega »Mojega življenja« po duhu najboljši izmed vseh prevodov, kar jih imajo do danes Italijani iz našega slovstva. Ima občutek, da čita pristnega italijanskega pisatelja, pa vendar je Cankar ves in popolnoma s svojim duhom,

s svojim posebnim izvirnim izrazom in obrazom živ in prisoten. Calvi je našel srečno pot, da ne dela nikjer sile Cankarju in po drugi strani nikjer sile italijanskemu jeziku. To trdim kljub temu, da je marsikatero mesto celo napak prevedeno, ker ga prevajalec ni dobro razumel; kajti vernost originalu se izraža v vernosti glede na duhovno in stilno posebnost avtorjeve osebnosti, ki sega v vsako podrobnost in v vsak posamezni izraz in izžareva isto moč in luč kakor v izvirniku — celo tam, kjer najdes v izvirniku po smislu nekaj bistveno drugega kot v prevodu. Tako prevaja Calvi n. pr.: »Potrpi malo, da izpregledaš« s »Porte pazienza in modo da osservare«, ali »Oblačil sem se počasi in zlovoljen« s »Mi rannuolai un poco e divenni di cattivo umore«, ali »gledala sva obadva naravnost« s »ci guardammo tutti e due naturalmente«. Takih smiselnih pogrskov čitatelj niti ne opazi v besedilu, ker se prilagaja v nekem neizraznem sporazumu tisti specifični avtorjevi govorici, ki je neposnemljiva in le z največjo težavo prevedljiva na drug jezik.

Treba pa je omeniti tudi vrline prevoda, v katerih se razodeva prevajalčev mojstrstvo drugače kot zgoraj. Izraz »Gospodična Cizara« ki bi Italijanu ničesar ne pomenil, prevaja n. pr. Calvi z »Il Signor Cece«; »Štrboncelini« s »prunelle« (in ima o tem predmetu temeljito in dobro opombo); neke prevaja »Kakor sem spoznal izredno posrečeno« s »come toccai con mano« itd.

Pohvaliti je zopet popolnost prevoda, ki se ne razteza le na »Moje življenje«, marveč tudi na ostalih devetnajst črtic, ki jih vsebuje slovenska izdaja. Že zgoraj sem omenil opombo o štrboncelinih — takih opomb je pristavil Calvi lepi števil in skoraj vse so važne ter točne (izvzemi morda le smrtno letnico J. Jurčiča).

Knjiga je izdana na finem papirju v večjem formatu ter je tiskana v lepi Bodonijevi antikvi. Velja le 12 lir. Te izdaje, ki je naravnost luksuzna, smemo biti veseli, a prevajalcu in pridnemu tolmaču ter ocenitelju moramo biti zares hvaležni zanje!

s. š.

KRASNE ZAVESE

v zalogi trdke

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Ljudska samopomoč v Mariboru

nam je po pokojnem davčnem upravitelju gosp. Simonu Watt točno izplačala članstvu odgovarjajočo podporo. Zato priporočamo vsakomur to važno človekoljubno institucijo.

Ljubljana, 30. junija 1930.

Rodbina Čepinova.

Obvestilo

Dne 28. t. m. so objavili ljubljanski denarni zavodi soglasen sklep, da obrestujejo od 1. julija t. l. dalje vezane vloge največ s 6%. V smislu svojih določil glede hranilnih vlog § 2. obvešča o tem podpisana Ljudska posojilnica tem potom mesto drugih obvestil svoje vložnike.

Ljudska posojilnica v Ljubljani,

r. z. z. n. z., dne 28. junija 1930.

Razpis

Dne 6. julija ob 11 dopoldne se bodo po strokah oddala dražbenim potom zidarska, kleparska, mizarska in tesarsko-krovska dela za popravilo cerkve in župnišča na Sv. Gori pri Litiji. — Če ne bo zadostno ponudnikov, se bo vršila enaka dražba teden kasneje. — Stavbeni odbor si pridrži pravico oddati delo poljubnemu ponudniku.

Stavbeni odbor na Sv. Gori.

Peceni in vendar najboljša je

Severjeva otomana

Z 32 peresi v sedežu in 4 v zglavju, velikost 185x78 najboljši material, cena od 570 do 850 D po izbiri prevleke. Zahtevajte vzorec!

RUDOLF SEVER -- Ljubljana -- Marjtin trg 2

ANTOXYD

jugoslovanskega izvora neuničljiva nestrupena pri uporabi štirikrat izdatnejša dvakrat cenejša kakor minij najboljša najekonomičnejša ZAŠČITNA BARVA PROTI RJI RUDARSKA ZDRUŽBA TROJANA Dunajska cesta 1/IV. — LJUBLJANA JE V PRODAJI: A. Keber, Ljubljana, Marjtin trg 2; Fr. Berjak, Kranj; Udovč & Lampe, Novo mesto; Ed. Povalec, Maribor, Meljska 29; Iv. Šega, agentura, Murska Sobota.

Zahvala

Vsem, ki so se spomnili naše matere, gospe

Ane pl. Tornago

ob priliki njene smrti, ki so izrazili svoje sočuvstvo in jo spemili k večnemu počitku, se najpristrčneje zahvaljujemo.

Ljubljana, dne 1. julija 1930.

Rodbina TORNAGO.

Kn. škof. Duhovniško semenišče in Bogoslovno učilišče v Mariboru sporočata prežalostno vest, da je mnogočastiti gospod

Jožef Zidanšek

bogoslovni profesor bibličnega študija M. Z. v pok., duhovni svetovalec in emeritirani ravnatelj Dijaškega semenišča

po daljši bolezni, previden s sv. zakramenti na praznik sv. apostolov Petra in Pavla dne 29. junija 1930, ob 10, v 73. letu svojega življenja mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blažega pokojnika se bo vršil v torek dne 1. julija 1930 ob 15 izpred hiše žalosti v Badlovi ulici št. 15 na magdalensko pokopališče na Pobrežju.

Kn. šk. bogoslovje bo opravilo sv. mašo zadušnico za pokojnikom v cerkvi sv. Alojzija v sredo dne 2. julija 1930 ob 7 zjutraj.

V Mariboru, dne 29. junija 1930.

Potrži vsled neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naš iskrenoljubljeni brat, stric, oziroma prastric, prečastiti gospod

Josip Zidanšek

bivši ravnatelj dijaškega semenišča in profesor bogoslovja v pokoju v nedeljo dne 29. junija 1930 ob 10 dopoldne po mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, v 73. letu svoje dobe, bogu vdano umrl.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v torek dne 1. julija 1930 ob 15 iz hiše žalosti, Badlova ulica 15, na magdalensko pokopališče.

Sveti Requiem bo darovan v sredo dne 2. julija 1930 ob 8 zjutraj v stolni in župni cerkvi.

Maribor, dne 29. junija 1930.

Jurij Zidanšek, brat. Marija Kranjc roj. Zidanšek, Ana Mastnak roj. Zidanšek, sestra. Ing. Zidanšek Josip, kmet. inspektor. Jakob Zidanšek, kaplan. Miha Zidanšek, oskrbnik. Jože Kranjc, mag. farmacije. Marija dr. Prusova, nečaki in nečakinja. — Rodbine: Kovačičeva, dr. Prusova, Komparjeva, Šrangerjeva, Paholetova, Petelinškova, Finkova, Doberškova.

POZIV!

V vsakem kraju se ustanovi podružnica. V to svrhu se išče zanesljiva oseba (poleg poklica) kot

poslovodja(kinja)

Mesečni dohodek 150—200 dolarjev. Dopisuje se nemški ali francoski. Ponudbe s šifro »Novelt« 133-A — odpošlila oglasni zavod »Interreklam« d. d., Zagreb, Maravska ulica 28.

Dvokolesa

teža od 7 kg naprej

uajlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najprostejšega modela. Izdelujejo se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji pneumatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižji cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. št. 4.

Bele

emajlirane ploščice

za oblaganje zidov in štedilnikov v veliki zalogi. — Izvršujemo sami

tudi oblogo sten s ploščicami. — Zahtevajte ponudbe!

MATERIAL

trgov. družba z omeji. zav. LJUBLJANA - DUNAJSKA 36. a. Telefon 27-16 Brzjavke: Material

VODNE TURBINE

za vse razmere, AVTOM. REGULATORJE, OPREME ZA ŽA-GE IN MLINE. Zahtevajte ponudbe. — Prvovrstne reference.

PROJACUNE BREZPLAČNO

ZMERNE CENE

G. F. SCHNEITER

ŠKOFJA LOKA

PODJETJE ZA ZGRADBO VODNIH TURBIN

Stavbni les

deske za obijanje stropov i. t. d.

Trd, parjen bukov, hrastov in javorov les

več let naravno sušen; parkete iz slavonskega in domačega hrasta (eventuelno se tudi poklada) — ima stalno v zalogi po zelo ugodnih cenah trdka

REMEC - CO.

LJUBLJANA, Kersnikova ulica 7.

Dostavlja se v Ljubljano in okolico na lice mesta.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor zaupnik! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

Boljša gospodična

z znanjem vseh pisarniških del, zmožna več jezikov, dobra računarica, išče popoldanske zaposlitve od 3-7. Gre tudi poučevati otroke. - Ponudbe pod šifro »Vestna in poštena« št. 7241 na upravo »Slovenca«.

Kontorist

vešč slovenščine, srbohrvaščine, nemščine, italijanščine in francoščine, išče službo kjerkoli. Ponudbe pod šifro »Vestna in poštena« št. 7278 na upravo »Slovenca«.

Knjigovodkinja

od sno samostojna korespondentinja slovensk., srbohrv. in nem. jezika, z mnogoletno prakso, v še neopredeljeni službi, želi premeniti mesto. - Cenj. ponudbe na upravo »Slov.« pod »Zanesljivost«.

Dekle

stara 17 let, išče v bližini Zagreba mesto k otrokom ali v pomoč gospodnji. Doprila je meščansko šolo in gospodinjstvo tečaj. - Naslov v upravi »Slov.« št. 7339.

Viničar

bi sprejel mesto srednje viničarje. - Raulf, Rošpoh 36, pošta Pesnica.

Službo določa

Gospodična

inteligentna, agilna, muzikalno naobrazena, se sprejme za urejevanje in vodstvo evidence gramofonskih plošč. Imeti mora veselje do godbe, obvladati popolnoma slov., srbohrv. in nem. jezik, strojeopisje, korespondenco. Lastnoročno pisane ponudbe na trdiko »Gramofon« A. Rasberger - Ljubljana, Miklošičeva 34.

Za vodstvo trg. knjig in drugo pisarniško delo iščem primerno moč, ev. tudi samo za popoldanske ure. Ponudbe je nasloviti pod »Organizator« na inzerat. oddelek lista.

Učenec

s predpisano šolsko izobrazbo se sprejme v manufakturi trgovini v Ljubljani. Naslov pove uprava »Slovenca« pod 7284.

Vajenec

za tapetniško obrt, pridni in pošten, se takoj sprejme. - Naslov pove uprava »Slov.« št. 7335.

Več spretnih šivilj

sprejme izdelovalnica perila G. Vojska, Wolfova ulica št. 12.

Kuharico

perfektno, k trem osebam, sprejemem. Plača 500 Din. - Ponudbe na oglas. oddelek »Slovenca« pod »Snažnost« št. 7376.

Vajenca

za pohištveno mizarsko obrt sprejemem z vso oskrbo. Tabor Joško - Rožna dolina, cesta VIII, št. 13, pri Ljubljani.

Čevljar. vajenca

sprejemem. Pridni, poštini in nadarjeni imajo prednost. Dobijo oskrbo brezplačno. Prilika za temeljito izučitev. Karel Stritar, Senovo, p. Rajhenburg.

Kuharica

odnosno služkinja, ki zna samostojno kuhati - se sprejme pri boljši družini, zaenkrat brez otrok. Nastop takoj ali 1. avgusta. Naslov pove ekspozitura »Slovenca« Ptuj št. 7385.

Učenko in učenca

išče večja mešana trgovina na deželi. Prednost imajo z boljšo šolsko izobrazbo. - Ponudbe pod: »Marljivost« št. 7375 na upravo »Slovenca«.

Dva pomočnika

za soboslikarstvo in plekskarstvo ter enega vajenca sprejme Ivan Pavišić, Grosuplje.

Strojeopiska

začetnica se sprejme za takoj. Predpogoji znanje nemščine. Ponudbe pod »Začetnica« št. 7415 na upravo »Slovenca«.

Vajenca

za kleparstvo in vodovodno inštalacijo sprejme takoj trdika J. Košar nasl. D. Cotic, Ljubljana, Hrenova ulica 7.

Sirarja

z večletno prakso iščejo Osred. mlekarne v Ljubljani za takojšen nastop.

Išče se

strojnik

za Dizel in kompresorje. - Gradbeno podjetje

Ing. Jos. DEDEK

Ljubljana,

Zibertova ulica 7.

Pouk

Šoferska šola

I. oblast. konc., Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). - Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Objave

»Grče in polena«

Brez naslova, žal, ne moremo objaviti. Cena 2 Din za besedo. Za soboto seveda prepozno došlo.

Skladatelj

sit praznih fraz, prosi mecenško pripomoč ali vsaj posojilo za velike stroške v zbiranju glasbenih arhivalij in arhivalij za socialno zgodovino. Življenje zagrenjeno, duševno delo tolažba. Več osebno. Javiti upravi pod »Skladatelj« št. 7369.

Prekljic.

Podpisani preključim in obžalujem vse besede, katere sem govoril proti Ivanu Jarc iz Rudnika št. 66, ter se ji zahvalim, da je odstopila od vlozene tožbe pri sodišču. - Pezdur Jožef, posestnik v Rudniku št. 23.

Adresar:

za Dravsko banovino industrije, večje trgovine in obrti, ki je izšel za časa X. jubilejnega ljubljanskega velesejma. - Adresar je lepo urejen in razdeljen v branže, kot:

- I. Rudniki in topilnice
- II. Lesna industrija, trgovina in obrt
- III. Železna
- IV. Tekstilna
- V. Prehrana
- VI. Elektrotehnična
- VII. Gradbeni in keramična
- VIII. Papirna
- IX. Grafična
- X. Časopisi
- XI. Kemična
- XII. Usnjarska
- XIII. Radio, gramofoni in glasbila
- XIV. Automobili
- XV. Razne industrije, trgovine in obrti
- XVI. Denar. zavodi, špejdicije, transp. društva, javna skladišča, car. posredniki, agenture in kom. inform. pisarne ter reklamni zavodi
- XVII. Pregled važnejših zdravilišč, kopališč in letovišč v Dravski banovini

Naroča se pri: REKLAMA »SATURN« - Ljubljana, Gosposvetska c. 5.

Adresar stane: pri plačilu vnaprej 35 Din kom. ali pri povzetju 37 Din komad.

Pri naročilu 10 komad. ali več 10% popusta.

Stanovanja

Novi Vodmat in okol.

za avgust iščem eno- ali dvosobno stanovanje s pritliklinami. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Nov par«.

Mirna stranka

treh članov išče stanovanje dveh do treh sob v mestu za avgust. Prevzame tudi event. stanovanje združeno s trgovskim lokalom. - Naslov v oglasnem oddel. »Slovenca« pod št. 7413.

Lepa soba

z dobro domačo hrano se takoj odda fini osebi. Sprejemata se tudi dve osebi (letoviščarja). Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7412.

Opremljeno sobo

s poseb. vhodom, zračno in z lepim razgledom - oddam solidnemu gospodu s 1. julijem v centru mesta. - Več se poizve v upravi »Slov.« št. 7411.

Meblovana soba

ob Poljanskem nasipu, svetla in snažna, se takoj odda solidnemu gospodu. - Naslov pove uprava »Slov.« št. 7399.

Glasba

Pianino ali harmonij kupim; cenj. ponudbe poslati na upravo »Slovenca« pod št. 7387.

J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova c. 12
v oblekah in površnikih
najcenejši.

Harmonij

z 12 registri, dobro ohranjen, primeren za kako podružnično cerkev, šolo, društvo ali organista, se ceno proda. - Naslov v upravi »Slov.« št. 7331.

Pianino

se proda. - Naslov pri »Slovenca« pod št. 7414.

Vnajem

Dobro gostilno

na Gorenjskem oddam takoj za več let samski osebi ali zakoncem brez otrok, ki položijo kavcijo. Naslov v upravi pod št. 7258.

Dvornadstr. skladišče

s krasnimi prostori ter kletjo, primerno za tovarniški obrat, v bližini gorenjskega kolodvora - oddamo v najem. - Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Skladišče«.

Posestva

Nasvete za nove gradbe

načrte, proračune in nadzorstva izvršuje po zmerjeni ceni gradbeni in arhitektonični inženjerski pisarna Tehnični biro »Tehna« v Ljubljani - Mestni trg 25/L

Laško!

Prodasta se dve hiši z zemljiščem in brez. Naslov: Schmidlin, Laško.

Malo posestvo

se proda v Mariboru, Koroška cesta 95, obstoječe iz hiše s 4 sobami in pritliklinami, nekaj vrta in sadonosnika. Pri hiši je tudi hlev za 4 konje ali krave, torej prikladno za kakega voznika ali za mlekarstvo. Na posestvu ni nikakega dolga ali dajatev (prevzika), torej je popolnoma prosto. Informacije daje: Loparnik Ivan, stanujoč v isti hiši.

Parcelo

v Zeleni jami prodam za nizko ceno. - Poizve se: Vodmat, Ciglarjeva ul. 30.

Posestvo

od 8 do 10 oralov iščem blizu Maribora v najem. - Murko, Rošpoh 31, pošta Pesnica.

Kupimo

Za mecesnov belag

63 in 53 mm, 18-28 cm, 280-285 cm, iščem stalnega in sigurnega dobavljalca za celo leto. Ponudbe z označbo eventualne gotove zaloge (ako je neprebrano blago) in najtočnejše cene franko Postojna na upravo lista pod št. 7380.

Vsakovrstno

zlatu kopnje po najvišjih cenah ČERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Prodamo

Motorno kolo

dobro ohranjeno, napredaj na Črnučah št. 26.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. - Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 D. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemič. čistilnica perja.

Železna vrtna vrata

napredaj. - Naslov v ogl. oddel. »Slov.« št. 7400.

Tesan les

popolnoma suh, za takojšnjo uporabo pri stavbah, ima stalno v zalogi »Ilija«, družba z o. z., Dunajska cesta 46, telefon 28-20.

AVINAL

'AVINAL' ozdravi pijančevanje!

Izdelek berlinskega lekarnarja Francka, jedino sredstvo, ki pa je zdravju neškodljivo; z njim morete odvaditi pijančevanje, ne da bi sami kaj vedeli zato. Polno zahvalnic ozdravljenih. Cena 220 Din. Razpošilja generalni zastopnik za Jugoslavijo: N. Popović - Beograd, Kolarčeva 7

RAZPIS

Mestna hranilnica ljubljanska razpisuje mesto

volonterja (moško moč)

Zahteva se: Jugoslov. državljanstvo, neoporečno življenje, da služeni kaderski rok, dokazilo o zdravstvenem stanju, dokazilo o uspešno dovršeni srednji šoli odnosno trgovski akademiji z maturo. Po zadovoljivem poskusnem službovanju postane volonter hran. praktikant, pozneje pa uradnik.

Strokovno boljše kvalificirani imajo prednost.

Nekolekovane, lastnoročno pisane prošnje z dokazili je nasloviti pismeno na ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske do 15. julija 1930.

RAVNATELJSTVO.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D.D. LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo

Premog domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe.
Kovaški premog vseh vrst.
Koks tvariški, plavžarski in plinski.
Brikete.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva 15/1.

RAZPIS

Nižja šola Intendantske akademije bo sprejela letos do 80 gojencev. Pouk se bo začel 1. oktobra 1930 in bo trajal (3) tri leta.

II.

Kandidati, ki žele biti sprejeti, morajo spolnjevati sledeče pogoje:

1. Da so državljani Kraljevine Jugoslavije.
2. Da so popolnoma zdravi in sposobni za vojno službo; da so zdravega poretka in, da niso dedno obremenjeni v zdravstvenem pogledu, kar se bo ugotovilo pri zdravniškem pregledu sprejemne komisije v glavni vojni bolnišnici v Beogradu.
3. Da niso mlajši od 16, niti starejši od 20 let. Za osnovo računanja let starosti se jemlje celo koledarsko leto, v katerem se mladenič javlja za sprejem.
4. Da so v šolskem letu, v katerem se objavlja razpis za sprejem gojencev v nižjo šolo Intendantske akademije, kot redni učenci dovršili najmanj 6 razredov državne gimnazije ali državne realke z najmanj dobrim letnim uspehom in da so najmanj dobrega (3) vedenja, kar se bo ugotovilo s spričevalom dotične državne gimnazije, odnosno realke.
5. Da položijo sprejemni izpit vsi razen onih, ki so kot redni učenci državne gimnazije (realke) položili v tem šolskem letu, v katerem se objavlja razpis za sprejem gojencev v nižjo šolo Intendantske akademije višji tečajni izpit (izpit zrelosti).
6. Spričevala o uspehu in vedenju konkurentov učencev v tem šolskem letu, kakor tudi spričevala o položenem višjem tečajnem izpitu (izpitu zrelosti), se ne morejo zamenjati z nikakimi drugimi dokumenti.
7. Da imajo odobrenje od roditeljev ali starih staršev potrjeno od pristojne oblasti, da morejo vstopiti v nižjo šolo Intendantske akademije.
8. Da dajo pismeno izjavo, da pristajajo na vse pogoje in posledice predpisane z uredbo, tudi v kolikor bi posamezne uredbe pozneje po potrebi bile izpremenjene.
9. Da se v svoji prošnji obvežejo, da bodo po končani šoli služili v vojski najmanj 6 let.

III.

Konkurenti, ki so izpolnili gornje pogoje in žele stopiti v nižjo šolo Intendantske akademije, se morajo prijaviti s svojeručno pisano prošnjo upravniku Intendantske akademije do zaključno 31. avgusta 1930. Prošnje, ki bodo dospele pozneje, se ne bodo jemale v poštev.

IV.

Program polaganja sprejemnega izpita morejo videti konkurenti pri vseh komandah vojnih okrožij, drž. gimnazijah (realkah) in srez. načelnih. V Beogradu, dne 20. junija 1930.

Št. 2250. Iz uprave Intendantske akademije.

Zahvala

Vsem, ki ste sočustvovali z nami ob smrti naše ljube hčerke, sestre in svakinje

Vande

ter vsem, ki ste prihiti od blizu in daleč, da jo spremite na njeni zadnji poti - prisrčna hvala.

Se posebno zahvalo pa smo dolžni g. šefzdravniku Golniku dr. Neubauerju za njegov trud in požrtvovalnost, g. dr. Hausu in dr. P. Krajcu, nadalje častitim sestram in č. duhovščini iz Leončice, pevskega društva iz Cerknice za ganljivo petje, g. učiteljici Danici Mercinovi za njene prekrasne tolažilne besede ob odprtem grobu, nadalje domači šoli in učitelstvu, Kolu jugoslovanskih sester ter vsem mnogotevilnim darovalcem prekrasnih vencev in lepega cvetja.

Se enkrat tisočera hvala vsem!

Grahovo, v juniju 1930.

ZALUJOČI RODBINI: KRAJC - OMAHEN.